

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 16. januar 2013.
Br. ref.: RK346/13

REŠENJA O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI99/12

Podnosilac

Emine Tahiri

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Ac. br. 583/2012 od 14. septembra 2012. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Emine Tahiri iz sela Batlava, Opština Podujevo.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 583/2012 od 14. septembra 2012. godine, kojom je odbijena tužba podnesena protiv rešenja br. 5079885 od 27. januara 2012. godine, Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu MRSZ) – Odeljenja penzijske administracije (u daljem tekstu OPA), rešenjem kojim je odbijen zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je presuda Vrhovnog suda Kosova Ac. br. 583/2012 od 14. septembra 2012. godine, kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima, zahtevajući od Ustavnog suda da *“...oceni zakonitost presude i odluka administrativnih organa koji su vodili postupak...”*

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7. i 21.4. Ustava, članovima 20, 22.7. i 22.8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. (u daljem tekstu: „Zakon“) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 16. oktobra 2012. godine, podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Sud“).
6. Odlukom predsednika (br. GJR. 99/12 od 31. oktobra 2012), sudija Snezhana Botusharova je imenovana za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. 99/12 imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i prof. dr Ivan Čukalović.
7. Dana 19. novembra 2012. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova, da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti odluka po predmetu br. KI-99-12.
8. Dana 06. decembra 2012. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije Snezhane Botusharove, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i prof. dr Ivan Čukalović, je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosiocu zahteva je priznato pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima u periodu od 2006. godine do dana 21.12.2011. godine, dva puta sa produženjima od po jednu godinu i treći put u trajanju od tri godine.
10. Podnosilac zahteva je od MRSZ – OPA zahtevao da joj se produži pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima. MRSZ – OPA je odlukom br. 5079885 od 29. decembra 2011. godine, odbilo zahtev za preispitivanje korišćenja prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.

11. Podnosilac zahteva je dana 26. januara 2012. godine izjavio žalbu na odluku MRSZ – OPA br. 5079885 od 29. decembra 2011. godine.
12. Rešavajući po žalbi podnosioca zahteva, MRSZ – OPA – Savet za žalbe i penzije za lica sa ograničenim sposobnostima u Prištini je br. 5079885 od 27. januara 2012. godine, odbio zahtev podnosioca zahteva da joj se prizna pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima i potvrdio odluku MRSZ – OPA br. 5079885 od 29. decembra 2011. godine.
13. Na odluku MRSZ – OPA – Saveta za žalbe i penzije za lica sa ograničenim sposobnostima u Prištini je br. 5079885 od 27. januara 2012. godine, podnosilac zahteva izjavljuje tužbu Vrhovnom sudu Kosova.
14. Rešavajući po tužbi podnosioca zahteva Vrhovni sud Kosova presudom Ac. br. 583/2012 od 14. septembra 2012. godine, odbija tužbu podnosioca zahteva sa obrazloženjem;

“U predmetnim spisima se vidi da prvostepeni organ je odlukom br. 5079885 od 29.12.2011. godine tužilji odbio zahteva za priznavanje prava na penziju sa ograničenim sposobnostima zbog toga što ona ne ispunjava uslove prema članu 3. Zakona 2003/23 za penzije lica sa ograničenim sposobnostima i istu zasniva na konstataciji i mišljenju lekarske komisije prvostepenog organa od 20.12.2011 koji je ocenio da kod tužilje nije nastalo stalno ograničenje radne sposobnosti kako predviđa gore pomenuta zakonska odredba.”

“U postupku na osnovu žalbe, tuženi organ je obezbedio konstataciju i mišljenje lekarske komisije tužene br. 5079885 od 20.02.2012. god. o oceni lekarske komisije u vezi lica sa ograničenim sposobnostima činjeničnog organa, koji se slaže sa konstatacijama i mišljenjima lekarskih komisija ranije iznetim, stoga i osporenom odlukom odbija žalbu tužilje kao neosnovanu i napadnutu odluku potvrđuje.”

“Uzimajući u obzir da su lekarske komisije zakonom ovlašćene, utvrdile da kod tužilje ne postoji ograničena sposobnost za rad, sud konstatuje da su administrativni organi pravilno primenili odredbu člana 3. gore pomenutog Zakona, na osnovu koje je odbijen zahtev tužilje da joj se prizna pravo na invalidsku penziju.”

Tvrđenje podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva ne navodi koji je član Ustava Kosova povređen ovom odlukom Vrhovnog suda, već tvrdi sledeće:

“U spisima predmeta nalaze se dokazi - lekarski izveštaji, otpusne liste bolnice koje potvrđuju teško zdravstveno stanje stranke, kao što su otpusna lista br. 7814 od 30.12.2003. godine, uputna lista za histopatološka i citološka istraživanja od datuma 22.12.2003. godine, ultrasonografski izveštaj abdomena od 27.12.2005. god., izveštaj Diagnostičkog i endokrinološkog Centra od 38.05.2005. god., izveštaj br. 1793 od 09.09.2005. god. i lična onkološka kartica Tirana.”

“Organ administracije nije postupio u smislu zdravstvenog stanja stranke i u skladu sa podnesenim dokazima i činjenicama već u postupku preispitivanja bez ikakvog osnova odbio zahtev za produženje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima bez ikakvog obrazloženja o razlozima odbijanja zahteva sa jednom jedinom konstatacijom da kod stranke ne postoje razlozi za priznavanje-produženje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.”

16. Podnosioci zahteva se obraćaju Ustavnom sudu sledećim zahtevom:

“Preko podnesenog zahteva od Sudu želimo da Ustavni sud Republike Kosova oceni zakonitost presude i odluka administrativnih organa koji su vodili postupak povodom ovog postupka, da iste poništi i da obavezuje Vrhovni sud Kosova i Ministarstvo rada i socijalnog staranja da otklone zakonske povrede i da mi produže korišćenje prava na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima. Bespravno sam lišena ovog prava.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

17. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.
18. Član 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo predviđa:
- „Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“*
19. Po Ustavu, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače zakon i primene odgovarajuća pravila postupka i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
20. Podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnosilac zahteva ne navodi koje pravo je povređeno podnosiocu zahteva ili koji član Ustava podržava njen zahtev, kao što je predviđeno u članu 113.7. Ustava i članu 48. Zakona.
21. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mnogobrojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred lekarskim komisijama prvog i drugog stepena, MRSZ – OPA i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili arbitrarni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
22. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. Podnosilac zahteva nije uspeo da navede i podrži dokazima da su mu osporenom odlukom navodno povređena ustavna prava i slobode.
23. Iz toga proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. (2b) Poslovnika o radu koja predviđa „Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju i kršenje ustavnih prava.“

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 48. Zakona, i pravilom 36. (2b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 06. decembra 2012. godine, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. **DA ODBIJE** zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani